

e-ISSN 3060-5059

DOI: 10.67227

IJTIMOIIY-GUMANITAR SOHADA ILMIY-INNOVATSION TADQIQOTLAR

ILMIY METODIK JURNAL

Scientific and Innovative Research in
Social and Humanitarian Studies

Vol. 3 • Issue 10

2026

Founded in 2024

publishscience.uz

publish_science_journal@mail.ru

PEER REVIEWED • OPEN ACCESS

BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARINING RAQAMLI MATN YARATISH KOMPETENSIYASI: MAZMUN-MOHİYATI, TUZILMASI VA NARRATIV YONDASHUV IMKONIYATLARI

Zokirova Sohila Muxtoraliyevna

Farg'ona davlat universiteti, professor.

e-mail: szokirova1987@gmail.com **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0002-3411-2292>

Annotatsiya.

Maqolada bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining raqamli matn yaratish kompetensiyasi tushunchasining mazmun-mohiyati pedagogik, lingvistik va raqamli didaktika nuqtayi nazaridan tahlil qilingan. «Matn», «raqamli matn», «multimodal matn», «narrativ» va «narrativ yondashuv» kategoriyalarining o'zaro aloqadorligi ochib berilgan, raqamli matnning an'anaviy matndan farqlovchi belgilari aniqlashtirilgan. Tahlil natijasida raqamli matn yaratish kompetensiyasiga mualliflik ta'rifi berilgan hamda uning motivatsion-qadriyatli, kognitiv, lingvonarrativ, texnologik-multimodal va refleksiv-baholovchi komponentlardan iborat tuzilmasi asoslangan. Narrativ yondashuvning mazkur kompetensiyani rivojlantirishdagi didaktik imkoniyatlari va tamoyillari ko'rsatilgan.

Kalit so'zlar: raqamli matn, multimodal matn, raqamli matn yaratish kompetensiyasi, narrativ, narrativ yondashuv, raqamli hikoya, bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchisi, kompetensiya tuzilmasi.

КОМПЕТЕНЦИЯ СОЗДАНИЯ ЦИФРОВЫХ ТЕКСТОВ У БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ: СОДЕРЖАНИЕ, СТРУКТУРА И ВОЗМОЖНОСТИ НАРРАТИВНОГО ПОДХОДА

Закирова Сохиба Мухторалиевна

Ферганский государственный университет, профессор.

Аннотация.

В статье анализируются содержание и сущность понятия компетенции создания цифровых текстов у будущих учителей начальных классов с позиций педагогики, лингвистики и цифровой дидактики. Раскрывается взаимосвязь категорий «текст», «цифровой текст», «мультимодальный текст», «нарратив» и «нарративный подход», уточняются отличительные признаки цифрового текста по сравнению с традиционным текстом. На основе проведённого анализа предложено авторское определение компетенции создания цифровых текстов и обоснована её структура, включающая мотивационно-ценностный, когнитивный, лингвонарративный, технологически-мультимодальный и рефлексивно-оценочный компоненты. Раскрываются дидактические возможности и принципы нарративного подхода в развитии данной компетенции.

Ключевые слова: цифровой текст, мультимодальный текст, компетенция создания цифровых текстов, нарратив, нарративный подход, цифровая история, будущий учитель начальных классов, структура компетенции.

DIGITAL TEXT CREATION COMPETENCE OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS: CONTENT, STRUCTURE, AND THE POTENTIAL OF THE NARRATIVE APPROACH

Zokirova Sohila Muxtoraliyevna

Fergana State University, Professor.

Abstract.

The article analyzes the content and essence of the concept of digital text creation competence among future primary school teachers from the perspectives of pedagogy, linguistics, and digital didactics. It explores the interrelationships among the categories of "text," "digital text," "multimodal text," "narrative," and "narrative approach," and identifies the distinctive features that differentiate digital texts from traditional texts. Based on the analysis, the authors propose their own definition of digital text creation competence and substantiate its structure, which comprises motivational-value, cognitive, linguonarrative, technological-multimodal, and reflective-evaluative components. The didactic potential and principles of the narrative approach in developing this competence are also presented.

Keywords: digital text, multimodal text, digital text creation competence, narrative, narrative approach, digital storytelling, future primary school teacher, competence structure.

Kirish. Ta'limning raqamli transformatsiyasi o'qituvchi kasbiy faoliyatining mazmunini tubdan o'zgartirmoqda. Bugungi boshlang'ich sinf o'qituvchisi tayyor o'quv materialidan foydalanuvchigina emas, balki elektron topshiriq, taqdimot, interaktiv ishchi varaq, o'quv videosi ssenariysi, sinf blogi yoki ota-onalar bilan muloqot uchun xabar kabi turli raqamli matnlarning muallifi hamdir. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining «Raqamli O'zbekiston — 2030» strategiyasini tasdiqlash to'g'risidagi Farmonida ta'lim tizimining barcha bosqichlarida raqamli ko'nikmalarni rivojlantirish ustuvor vazifa sifatida belgilangan [1]. Oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasida esa kadrlar tayyorlash mazmunini xalqaro standartlar asosida yangilash, ta'lim jarayoniga raqamli texnologiyalar va zamonaviy o'qitish usullarini joriy etish zarurligi ta'kidlangan [2].

Boshlang'ich ta'lim bosqichida bu masala alohida ahamiyat kasb etadi. Chunki aynan shu bosqichda o'quvchining o'qish savodxonligi, matn bilan ishlash madaniyati va axborotga munosabati shakllanadi. Kichik maktab yoshidagi bola bugun matnni faqat qog'oz sahifada emas, ekranda — tasvir, tovush, animatsiya va giperhavolalar bilan uyg'unlashgan holda ham qabul qilmoqda. Demak, bo'lajak o'qituvchi bunday matnni nafaqat tanlay va baholay olishi, balki o'quvchining yosh xususiyatlariga mos tarzda o'zi yarata olishi lozim.

Shu bilan birga, pedagogik amaliyot kuzatuvlari va ilmiy adabiyotlar tahlili muayyan ziddiyatlar mavjudligini ko'rsatadi: bir tomondan, raqamli ta'lim muhiti o'qituvchidan matn yaratuvchilik faoliyatini talab etadi, ikkinchi tomondan, pedagogika oliy ta'lim muassasalarida axborot texnologiyalariga oid tayyorgarlik ko'pincha dasturiy vositalarni o'zlashtirish bilan cheklanib, matnning mazmuniy, kommunikativ va badiiy-didaktik sifatiga yetarli e'tibor qaratilmaydi; ona tili va uni o'qitish metodikasiga oid fanlarda esa matn yaratish asosan an'anaviy yozma shaklda o'rgatiladi. Natijada talaba texnik jihatdan to'g'ri, ammo mazmunan sust, adresatga ta'sir ko'rsatmaydigan raqamli mahsulot yaratadi.

Ushbu ziddiyatni bartaraf etishning samarali yo'llaridan biri narrativ yondashuvdir. Hikoya — inson tajribasini tartibga solish va boshqalarga yetkazishning eng qadimiy hamda universal shakli bo'lib, kichik yoshdagi o'quvchi uchun eng tabiiy idrok usuli hisoblanadi. Maqolaning maqsadi — bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining raqamli matn yaratish kompetensiyasi tushunchasining mazmun-mohiyatini ochib berish, uning tuzilmasini asoslash va narrativ yondashuvning ushbu kompetensiyani rivojlantirishdagi imkoniyatlarini aniqlashdan iborat.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Tadqiqot muammosi bir necha ilmiy yo'nalishlar kesishmasida joylashgan bo'lib, tegishli adabiyotlarni to'rt guruhga ajratish mumkin.

Birinci guruh — kompetensiyaviy yondashuvga oid tadqiqotlar. I. A. Zimnyaya kompetensiyani shaxsning bilim, ko'nikma, munosabat va tajribasini qamrab oluvchi integrativ sifat sifatida talqin etadi [3]. A. V. Xutorskoy «kompetensiya» (oldindan belgilangan ijtimoiy talab) va «kompetentlik» (shaxsning shu talabga mos egallagan sifati) tushunchalarini farqlaydi [4]. O'zbekistonda pedagog kompetentligi masalalari N. A. Muslimov va hammualliflar [5], pedagogik ta'limga axborot texnologiyalarini joriy etishning ilmiy-nazariy asoslari U. Sh. Begimqulov [6] tomonidan tadqiq etilgan. Xalqaro miqyosda o'qituvchining raqamli kompetensiyasi DigCompEdu doirasida tavsiflangan bo'lib, unda «raqamli resurslarni yaratish va o'zgartirish» alohida kompetensiya sifatida ajratilgan [7]. P. Mishra va M. Koehler tomonidan ishlab chiqilgan TPACK modeli esa o'qituvchi bilimini texnologik, pedagogik va fan mazmuniga oid bilimlarning o'zaro kesishmasi sifatida ko'rsatadi [8].

Ikkinchi guruh — matn nazariyasi va matn yaratish jarayoniga oid ishlar. I. R. Galperin matnni tugallangan, muayyan maqsadga yo'naltirilgan, leksik, grammatik va mantiqiy bog'lanishga ega nutqiy asar sifatida ta'riflaydi hamda uning informativlik, bog'lanishlilik, yaxlitlik, tugallanganlik kabi kategoriyalarini ajratadi [9]. L. Flower va J. Hayes yozish jarayonini rejalashtirish, matnga aylantirish va qayta ko'rib chiqishdan iborat rekursiv kognitiv jarayon sifatida modellashtirgan [10]. Boshlang'ich sinflarda matn yaratishga o'rgatish metodikasi o'zbek metodika fanida K. Qosimova, S. Matchonov va boshqalarning ishlarida yoritilgan [11].

Uchinchi guruh — raqamli va multimodal matn tadqiqotlari. G. Kress yangi media davrida savodxonlik yozuvdan tasvirga, sahifadan ekranga siljiyotganini, ma'no bir necha semiotik vosita (modus) orqali hosil qilinishini asoslaydi [12]. «New London Group» olimlari «ko'p savodxonliklar pedagogikasi» konsepsiyasini ilgari surib, ma'no yaratishni dizayn jarayoni sifatida talqin etgan [13].

To'rtinchi guruh — narrativ va raqamli hikoya (digital storytelling)ga oid tadqiqotlar. J. Bruner inson tafakkurining ikki — paradigmatic (mantiqiy-ilmiy) va narrativ — usulini farqlab, narrativni tajribani anglash va voqelikni konstruksiyalashning asosiy vositasi sifatida ko'rsatadi [14; 15]. F. M. Connelly va D. J. Clandinin o'qituvchi kasbiy bilimining narrativ tabiatini asoslagan [16]. B. Robin raqamli hikoyani XXI asr sinfxonasi uchun kuchli texnologik vosita sifatida tavsiflaydi [17], J. Lambert raqamli hikoya yaratishning bosqichlarini ishlab chiqqan [18]. A. Sadik hamda Y.-T. C. Yang va W.-C. I. Wu tadqiqotlarida raqamli hikoyaning o'quvchilar faolligi, tanqidiy fikrlashi va o'quv motivatsiyasiga ijobiy ta'siri empirik jihatdan ko'rsatilgan [19; 20].

Tahlil shuni ko'rsatadiki, sanab o'tilgan yo'nalishlarning har biri alohida chuqur o'rganilgan bo'lsa-da, bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchisining raqamli matn yaratish kompetensiyasi yaxlit pedagogik hodisa sifatida, xususan, uni narrativ yondashuv asosida rivojlantirish metodikasi maxsus tadqiqot predmeti bo'lmagan.

Tadqiqotda nazariy tahlil, qiyosiy-taqqoslash, tushunchalarni tizimlashtirish, umumlashtirish va pedagogik modellashtirish metodlaridan foydalanildi. Metodologik asos sifatida kompetensiyaviy, tizimli-faoliyatli, shaxsga yo'naltirilgan, multimodal va narrativ yondashuvlar tanlandi. Maqola nazariy-tahliliy xarakterga ega bo'lib, unda keltirilgan natijalar tushunchaviy tahlil mahsulidir.

NATIJALAR

1. RAQAMLI MATN TUSHUNCHASINING MOHIYATI

Tahlil natijasida raqamli matn deganda raqamli muhitda yaratiladigan, saqlanadigan va tarqatiladigan, verbal va noverbal (tasvir, tovush, video, grafik, giperhavola) ifoda vositalarini uyg'unlashtirgan, muayyan adresatga yo'naltirilgan yaxlit kommunikativ birlik tushunildi. Raqamli matn an'anaviy matnga xos bog'lanishlilik, yaxlitlik va tugallanganlik kategoriyalarini saqlagan holda quyidagi o'ziga xos belgilarga ega bo'ladi: multimodallik (ma'no bir necha kanal orqali hosil bo'ladi); gipermatnlik (o'qish chiziqli bo'lmagan yo'nalishlarda kechishi mumkin); interaktivlik (o'quvchi matn bilan o'zaro ta'sirga kirishadi); o'zgaruvchanlik (matn oson tahrirlanadi va yangilanadi); hamkorlikda yaratilish imkoniyati; ommaviylik (matn tarmoqda keng auditoriyaga yetib boradi).

Ushbu belgilar o'qituvchi faoliyatiga yangi talablar qo'yadi: endi matn muallifi faqat «nima yozish»ni emas, balki «qaysi vosita orqali, qanday uyg'unlikda, kim uchun va qanday platformada» ifodalashni ham hal etishi kerak. Shu ma'noda raqamli matn yaratish — yozish emas, balki dizayn faoliyatidir.

2. RAQAMLI MATN YARATISH KOMPETENSIYASINING TA'RIFI

Yuqoridagi tahlilga tayanib, quyidagi mualliflik ta'rifi ishlab chiqildi: bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchisining raqamli matn yaratish kompetensiyasi — kichik maktab yoshidagi o'quvchilarning yosh va psixologik xususiyatlarini hisobga olgan holda, raqamli muhitda didaktik va kommunikativ maqsadga muvofiq, verbal hamda noverbal vositalarni uyg'unlashtirgan matnni loyihalash, yaratish, tahrirlash, taqdim etish va baholashga doir bilim, ko'nikma, qadriyatli munosabat hamda amaliy tajribaning integrativ majmuidir.

Mazkur ta'rifda uch jihat muhim: birinchidan, kompetensiya kasbiy yo'naltirilgan (adresat — kichik maktab yoshidagi o'quvchi); ikkinchidan, u jarayon sifatida to'liq siklni qamraydi (loyihalashdan baholashgacha); uchinchidan, texnik mahorat mazmuniy va qadriyatli jihatlar bilan birlikda qaraladi.

3. KOMPETENSIYANING TUZILMASI

Kompetensiyaning tarkibiy tuzilmasi beshta o'zaro bog'liq komponentdan iborat ekanligi asoslandi (1-jadval).

1-jadval. Raqamli matn yaratish kompetensiyasining komponentlari va mazmuni

Komponent	Mazmuni	Namoyon bo'lish ko'rsatkichlari
Motivatsion-qadriyatli	Raqamli matn yaratishga ichki ehtiyoj va qiziqish; mualliflik mas'uliyati; akademik halollik va raqamli etika me'yorlariga sodiqlik	Ijodiy topshiriqlarga tashabbus bilan kirishadi; manbalarni ko'rsatadi; bola xavfsizligi va manfaatini ustuvor qo'yadi
Kognitiv	Matn va uning kategoriyalari, raqamli matn turlari va janrlari, narrativ tuzilishi, multimodallik qonuniyatlari, kichik maktab yoshidagi o'quvchining matnni idrok etish xususiyatlariga oid bilimlar	Matn turlarini farqlaydi; narrativ unsurlarini (qahramon, makon, ziddiyat, yechim) tahlil qiladi; vosita tanlashini asoslaydi
Lingvonarrativ	G'oyani syujetga aylantirish; kompozitsiya qurish; adresatga mos til va uslub tanlash; imlo, punktuatsiya va uslub me'yorlariga rioya etish	Tugallangan, bog'lanishli, yoshga mos, ta'sirchan matn yaratadi; didaktik mazmunni hikoya ichiga singdiradi
Texnologik-multimodal	Raqamli vositalar yordamida matn, tasvir, tovush, video va giperhavolalarni uyg'unlashtirish; hamkorlikda tahrirlash; matnni nashr etish va tarqatish	Maqsadga mos vosita tanlaydi; moduslarni bir-birini takrorlamaydigan, to'ldiradigan tarzda birlashtiradi; mualliflik huquqiga rioya etadi
Refleksiv-baholovchi	O'z va o'zgalar yaratgan raqamli matnni mezonlar asosida tahlil qilish, baholash va takomillashtirish; o'z kasbiy o'sishini anglash	Rubrika asosida o'z-o'zini va o'zaro baholaydi; fikr-mulohaza asosida matnni qayta ishlaydi

Komponentlar ierarxik emas, balki o'zaro shartlangan munosabatda: motivatsion-qadriyatli komponent faoliyatning yo'nalishini, kognitiv komponent uning mo'ljal asosini, lingvonarrativ va texnologik-multimodal komponentlar ijro qismini, refleksiv-baholovchi komponent esa nazorat va o'z-o'zini rivojlantirish mexanizmini ta'minlaydi.

4. NARRATIV YONDASHUVNING MOHIYATI VA TAMOYILLARI

Tadqiqotda narrativ yondashuv deganda o'quv mazmunini o'zlashtirish va kasbiy tajribani anglashni hikoya yaratish, tahlil qilish va almashish faoliyati orqali tashkil etishga asoslangan metodologik yo'nalish tushuniladi. Uni raqamli matn yaratish kompetensiyasini rivojlantirishga tatbiq etishning quyidagi tamoyillari ajratildi:

- voqeaviylik (syujetlilik) tamoyili: har bir raqamli matn qahramon, vaziyat, ziddiyat va yechimni o'z ichiga olgan voqea asosida quriladi;
- shaxsiy tajribaga tayanish tamoyili: talaba o'z hayotiy va pedagogik amaliyot tajribasini matn manbai sifatida anglaydi;
- adresatga yo'nalganlik tamoyili: matn kichik maktab yoshidagi o'quvchining idroki, lug'at boyligi va qiziqishlariga moslab yaratiladi;
- multimodal uyg'unlik tamoyili: so'z, tasvir va tovush hikoyaning yagona g'oyasiga xizmat qiladi;
- dialogiklik tamoyili: matn muhokama, o'zaro taqriz va hamkorlikda tahrirlash jarayonida takomillashadi;
- refleksivlik tamoyili: talaba nima yaratganini emas, balki qanday va nima uchun yaratganini ham tahlil qiladi;
- didaktik transfer tamoyili: yaratilgan matn boshlang'ich sinfdagi aniq dars, mavzu va o'quv maqsadiga

bog'lanadi.

MUHOKAMA

Olingan natijalar mavjud ilmiy qarashlar bilan qiyoslanganda bir necha muhim jihatlar ko'zga tashlanadi.

Birinchidan, DigCompEdu doirasida raqamli resurs yaratish o'qituvchi raqamli kompetensiyasining tarkibiy qismi sifatida qayd etilgan [7], biroq u umumiy tavsifga ega bo'lib, matnning lingvistik va narrativ sifatini maxsus ajratmaydi. Taklif etilayotgan tuzilmada lingvonarrativ komponentning alohida ajratilishi boshlang'ich ta'lim o'qituvchisining kasbiy xususiyatidan kelib chiqadi: uning yaratgan matni o'quvchi uchun nutq namunasi vazifasini ham bajaradi.

Ikkinchidan, TPACK modeli [8] texnologik, pedagogik va mazmuniy bilimlarning uyg'unligini ta'kidlaydi. Raqamli matn yaratish kompetensiyasi ushbu uyg'unlikning aniq, kuzatiladigan mahsulotda — matnda — namoyon bo'lish shakli sifatida qaralishi mumkin. Narrativ esa mazkur uch bilim sohasini bog'lovchi «ko'pri» vazifasini o'taydi: syujet mazmunni tashiydi, kompozitsiya pedagogik maqsadni tartibga soladi, raqamli vosita esa ifodani ta'minlaydi.

Uchinchidan, J. Brunerning narrativ tafakkur haqidagi g'oyasi [14] kichik maktab yoshidagi o'quvchiga nisbatan ayniqsa dolzarb: bu yoshda mavhum tushunchalar aniq voqea va obrazlar orqali yaxshiroq o'zlashtiriladi. Demak, bo'lajak o'qituvchining narrativ matn yarata olishi shunchaki ijodiy qobiliyat emas, balki didaktik zaruratdir.

To'rtinchidan, raqamli hikoya bo'yicha xorijiy tadqiqotlar [17; 19; 20] asosan o'quvchilarning o'quv natijalariga ta'sirni o'rgangan. Bo'lajak o'qituvchining matn yaratuvchi sifatidagi tayyorgarligi, xususan, o'zbek tilidagi ta'lim sharoitida, nisbatan kam o'rganilgan. Bu taklif etilayotgan yondashuvning ilmiy yangiligini belgilaydi.

Shu bilan birga, tadqiqotning cheklovlarini ham qayd etish lozim. Maqolada keltirilgan tuzilma nazariy tahlil natijasi bo'lib, uning asosligi ekspert baholash va pedagogik tajriba-sinov orqali tekshirilishi zarur. Shuningdek, generativ sun'iy intellekt vositalarining keng tarqalishi matn muallifligi, akademik halollik va tanqidiy tahrirlash masalalarini yangicha qo'yimoqda; bu jihat motivatsion-qadriyatli va refleksiv-baholovchi komponentlar mazmunini yanada aniqlashtirishni talab etadi.

XULOSA

Olib borilgan nazariy tahlil quyidagi xulosalarga kelish imkonini berdi.

1. Raqamli matn — raqamli muhitda mavjud bo'lgan, verbal va noverbal vositalarni uyg'unlashtirgan, multimodal, gipermatnlik, interaktivlik va o'zgaruvchanlik belgilariga ega yaxlit kommunikativ birlikdir. Uni yaratish yozuv faoliyatidan kengroq bo'lib, dizayn xarakteriga ega.

2. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchisining raqamli matn yaratish kompetensiyasi kasbiy yo'naltirilgan integrativ sifat bo'lib, motivatsion-qadriyatli, kognitiv, lingvonarrativ, texnologik-multimodal va refleksiv-baholovchi komponentlar birligida namoyon bo'ladi.

3. Narrativ yondashuv mazkur kompetensiyani rivojlantirishning samarali metodologik asosi bo'la oladi, chunki u matnning mazmuniy va texnologik jihatlarini yagona g'oya atrofida birlashtiradi hamda kichik maktab yoshidagi o'quvchining idrok xususiyatlariga mos keladi.

4. Narrativ yondashuvni amalga oshirish voqeaviylik, shaxsiy tajribaga tayanish, adresatga yo'nalganlik, multimodal uyg'unlik, dialogiklik, refleksivlik va didaktik transfer tamoyillariga tayanadi.

Keyingi tadqiqotlar ushbu tuzilma asosida kompetensiyaning rivojlanganlik mezonlari va darajalarini aniqlash, narrativ topshiriqlar tizimini ishlab chiqish hamda taklif etilayotgan metodikaning samaradorligini tajriba-sinov orqali tekshirishga qaratiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 5-oktabrdagi "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-6079-son Farmoni // Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi. – URL: <https://lex.uz/docs/-5030957>.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-5847-son Farmoni // Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi. – URL: <https://lex.uz/docs/-4545884>.
3. Зимняя И. А. Ключевые компетентности как результативно-целевая основа компетентностного подхода в образовании. – М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2004. – URL: <https://www.google.com/search?q=Зимняя+Ключевые+компетентности+2004>
4. Хуторской А. В. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированного образования // Народное образование. – 2003. – № 2. – С. 58–64. – URL: <https://eidos-institute.ru/science/works/>.
5. Muslimov N. A., Usmonboyeva M. H., Sayfurov D. M., To'rayev A. B. Pedagogik kompetentlik va kreativlik asoslari. – Toshkent, 2015. – 120 b. – URL: <https://namdu.uz/books/6244>.
6. Begimqulov U. Sh. Pedagogik ta'limda zamonaviy axborot texnologiyalarini joriy etishning ilmiy-nazariy asoslari. – Toshkent: Fan, 2007. – URL: <https://www.google.com/search?q=Begimqulov+Pedagogik+ta'limda+zamonaviy+axborot+texnologiyalarini+2007>
7. Redecker C. European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu. – Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2017. – DOI: 10.2760/159770. – URL: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC107466>.
8. Mishra P., Koehler M. J. Technological Pedagogical Content Knowledge: A Framework for Teacher Knowledge // Teachers College Record. – 2006. – Vol. 108, № 6. – P. 1017–1054. – DOI: 10.1111/j.1467-9620.2006.00684.x. – URL: <https://doi.org/10.1111/j.1467-9620.2006.00684.x>.

9. Гальперин И. П. Текст как объект лингвистического исследования. – М.: Наука, 1981. – 139 с. – URL: https://rusneb.ru/catalog/000199_000009_001048243/.
10. Flower L., Hayes J. R. A Cognitive Process Theory of Writing // College Composition and Communication. – 1981. – Vol. 32, № 4. – P. 365–387. – DOI: 10.58680/cc198115885. – URL: <https://doi.org/10.58680/cc198115885>.
11. Qosimova K., Matchonov S., G'ulomova X., Yo'ldosheva Sh., Sariyev Sh. Ona tili o'qitish metodikasi. – Toshkent: Noshir, 2009. – 352 b. – URL: <https://akbt.urdu.uz/uz/books/4154>.
12. Kress G. Literacy in the New Media Age. – London: Routledge, 2003. – 208 p. – URL: <https://www.routledge.com/Literacy-in-the-New-Media-Age/Kress/p/book/9780415253567>.
13. The New London Group. A Pedagogy of Multiliteracies: Designing Social Futures // Harvard Educational Review. – 1996. – Vol. 66, № 1. – P. 60–93. – DOI: 10.17763/haer.66.1.17370n67v22j160u. – URL: <https://doi.org/10.17763/haer.66.1.17370n67v22j160u>.
14. Bruner J. Actual Minds, Possible Worlds. – Cambridge, MA: Harvard University Press, 1986. – URL: <https://search.worldcat.org/title/Actual-minds-possible-worlds/oclc/318321210>.
15. Bruner J. The Narrative Construction of Reality // Critical Inquiry. – 1991. – Vol. 18, № 1. – P. 1–21. – DOI: 10.1086/448619. – URL: <https://doi.org/10.1086/448619>.
16. Connelly F. M., Clandinin D. J. Stories of Experience and Narrative Inquiry // Educational Researcher. – 1990. – Vol. 19, № 5. – P. 2–14. – DOI: 10.3102/0013189X019005002. – URL: <https://doi.org/10.3102/0013189X019005002>.
17. Robin B. R. Digital Storytelling: A Powerful Technology Tool for the 21st Century Classroom // Theory Into Practice. – 2008. – Vol. 47, № 3. – P. 220–228. – DOI: 10.1080/00405840802153916. – URL: <https://doi.org/10.1080/00405840802153916>.
18. Lambert J. Digital Storytelling: Capturing Lives, Creating Community. – 4th ed. – New York: Routledge, 2013. – 206 p. – URL: <https://books.google.com/books?id=W-lutwAACAAJ>.
19. Sadik A. Digital Storytelling: A Meaningful Technology-Integrated Approach for Engaged Student Learning // Educational Technology Research and Development. – 2008. – Vol. 56, № 4. – P. 487–506. – DOI: 10.1007/s11423-008-9091-8. – URL: <https://doi.org/10.1007/s11423-008-9091-8>.
20. Yang Y.-T. C., Wu W.-C. I. Digital Storytelling for Enhancing Student Academic Achievement, Critical Thinking, and Learning Motivation: A Year-Long Experimental Study // Computers & Education. – 2012. – Vol. 59, № 2. – P. 339–352. – DOI: 10.1016/j.compedu.2011.12.012. – URL: <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2011.12.012>.